

KONTO ZWIĄZKU P. K. O. 8082.

ADRES: NOWY - ŚWIAT 35.

TELEFON 7-98.

WARSZAWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA

SKŁAD BRONI I AMUNICJI

Warszawa, Królewska 17. Telefon: 19-17, Zarząd 78-27.

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO NA POLSKĘ I GDAŃSK

Słynnych fabryk: Fabrique Nationale-Herstal, Lebeau, Stassari, Francotte, Delrez, Sauer, Mauser, Husqvarna, Société Française des Munitions de Chasse, Rottweil, Utendoerffer.

Firmowe naboje śrutowe własnego wyrobu maszynowego z kapiszonem „GEVELOT”
i prochem bezdymnym „ROTTWEIL”

Przybory myśliwskie i szermiercze.

Warsztaty puškarskie.

FILJE: w Wilnie, ul. Wileńska 10,
w Poznaniu, ul. Gwarna 12, (telefon 19-08),
we Lwowie, Plac Marjacki 4.

ROBERT ZIEGLER

SKŁAD BRONI I AMUNICJI

SKLEPY: Warszawa, Trębacka 10, tel. 21-94, Łódź, Piotrkowska 114, tel. 10-75.

POLECA NA SEZON:

BRONIE MANUFACTURE d'ARMES „GRYF”
i WYKWINTNE BRONIE „SYRENA HAMMER-
LESS ARMS Co.”. NABOJE MYŚLIWSKIE „PO-CISK” PIERWSZE CAŁKOWICIE W KRAJU WY-
KONANE Z KAPISZONEM „GEVELOT” I PRO-
CHEM BEZDYMNYM „ROTTWEIL”.

Od Administracji „Łowca Polskiego”.

PRZEKAZY POCZTOWE.

Administracja „Łowca Polskiego” uprasza o nadsyłanie pieniędzy wyłącznie na P. K. O. Nr. 80—82 lub bezpośrednio do „Łowca Polskiego” pod adresem „Nowy Świat Nr. 35”. Jedynie bowiem za sumy w ten sposób nadsyłane, „Łowiec Polski” odpowiada.

Do numeru niniejszego załączamy przekaz P. K. O. „80-82” dla PP. Prenumeratorów, którzy zapłacili tylko za pierwszy kwartał. — Prosimy o nadesłanie pieniędzy przed rozpoczęciem następnego kwartału.

DO PP. PRENUMERATORÓW ZALEGAJĄCYCH.

Do poprzedniego numeru załączaliśmy przekazy P. K. O. Nr. 80-82 dla zalegających w opłacie za I kwartał roku bieżącego. Cena za ubiegły kwartał wynosił zł. 7; za następne zgóry — tylko 6 zł.

Ostrzegamy, że już następnego numeru nie wyślemy tym, którzy przed jego wyjściem nie nadesłali prenumeraty.

NUMERY WYCZERPAŁE.

Zawiadamiamy Sz. Czytelników, że Nr. 2 i 3 za rok bieżący są wyczerpane.

WYDAWN. POL. PAŃSTW. MUZEUM PRZYRODNICZEGO

Podręcznik do zbierania i konserwowania zwierząt należących do fauny polskiej

opracowany przez grono specjalistów pod redakcją dra Wł. Polifskiego.

Celność obejmuje 7 zeszytów, z których wyszły dotychczas zeszyty następujące:

Zeszyt 2. Jamochłony. Robaki (cz. I) . . .	Cena zł. 2.50
3. Robaki (cz. II) . . . (wyczerp.) . . .	0.50
4. Plankton. Skorupiaki	0.50
5. Owady	1.00
6. Ptactwo. Ptaki. Ptaki. Ptaki	2.00
7. Kłosa. Kłosa. Kłosa. Kłosa	2.00

Do nabycia w Pol. Państw. Muzeum Przyrodniczym Warszawa, Krak.-Przedm. 26-28, w kasie im. Mianowskiego (Nowy Świat 72), w Księgarniach Gebethnera i Wolffa, w Redakcji „Łowca Polskiego”.

Drukowana w „ŁOWCU POLSKIM” praca p. t.

ZUBR,

jego historia, obyczaje i przyszłość

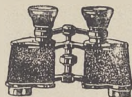
przez

JANA SZTOLCMANA

wyszła w osobnej okładce i znajduje się na składzie w Redakcji „Łowca Polskiego” (Nowy Świat 35) oraz w Księgarni Gebethnera i Wolffa

Cena egz. 3 zł. 30 gr.

LORNETKI
polowe
i teatralne
LUPY, LUNETY,
OKULARY zwykłe
i ochronne sportowe

poleca

MIKROSKOPY,
BAROMETRY,
TERMOMETRY,
KOMPASY,
SEKUNDOMIERZE,
KROKOMIERZE i t. p.

MAGAZYN OPTYCZNO-TECHNICZNY

G. GERLACH — Warszawa — Ossolińskich 4.

SKŁAD BRONI

pod firmą

J. Sosnowski włącz. Cz. Lisowski

Warszawa, ul. Ossolińskich 1 (Czysta.) Telefon 47-47.

POLECA:

BRONIE ŚRUTOWE I SZTUCERY DUBELTOWE
firmy G. Defourny-Sevrin w Liège i J. Nowotny.

Konkursowe sztucery i sztucerki do strzelania tarczowego.

Przybory techniczne

oraz

przyrządy wojskowe
strzelecko - ćwiczebne
stałe na składzie

Potrząski naszkodnieli.

Naboje śrutowe

POCISKI ELEY.

Warsztaty reparacyjne.

Zwierzyniec w Warszawie.

W uzupełnieniu artykułu p. H. Knothego w poprzednim numerze „Łowca Polskiego”, przytaczamy szereg danych faktycznych o zwierzętach, które już znalazły pomieszczenie w warszawskim ogrodzie zoologicznym miejskim.

Dane te czerpiemy z wywiadu, udzielonego przez prof. Janusza Kąckowskiego przedstawicielowi „Kurjera Warsz.”, przyczem uwzględniamy szczególnie okaz, należące do zwierzyny łownej.

A więc są tam żółwie, węże, trytony, jaszczurki, owady, ryby, boa-dusiciel, aligatory, papugi.

We właściwym ogrodzie w Alei 3-go Maja Nr. 13, umieszczono klatki na ptactwo krajowe i zwierzęta drapieżne.

Zbiory są tu już pokaźne i w pewnej mierze h. rzadkie, nieposiadane przez wielkie i słynne ogrody zoologiczne, utrzymywane znacznym kosztem. Mamy tu więc wspaniałe bażanty, pawie, kaczki. Są potężne sępy, łapczywe na ludzkie trupy, bociany białe i czarne, czaple, orły, rybołowy, sowy — pułhacz.

A wśród zwierząt ssących—stadko sarn, swawolne lisy, olbrzymie wilki i wspaniałych, puszystych futrach, borsuki, wydry, kuny, łasice, tchórze, świstaki górskie i t. d.

W gmachu szkoły im. Zamoyskiego przy ul. Smolnej jest osobny dział. Na najwyższym piętrze,

z zachowaniem wszelkiej ostrożności klimatycznych, urządzono tam małpiarnię, z której ilustracje dajemy w bieżącym numerze.

O tych okazach piszą: W Kongo begijskim, w Leopoldville mieszka rodak nasz, pracujący w zakresie bankowości, p. Juljusz Goebel. Zamówiony przyrodnik i myśliwy, z łowów swych i badań zapragnął przynieść korzyść krajowi. Zamierzył dostarczyć z Afryki szereg rzadkich okazów. Udając się do Polski w jesieni minioną, zabrał z sobą trofea: małpy, hipopotama, papugi. Nie wszystko udało mu się dowieźć; hipopotam nie wytrzymał chłódów środkowej Europy i zginał pod Antwerpią.

Małpy dojechały. Jest tu więc para szympanсів i kilka małp gatunków jeszcze nieokreślonych. Wśród nich jedna, prześliczna, czarna

Wśród tych małp można przyjemnie kilka godzin spędzić. Małpy są przemiłe. Nadzwyczaj towarzyskie i bardzo dobrze wychowane. Witają się i rozmawiają. Bez przesady, trzeba podziwiać ich inteligencję, gdy się skarżą, gdy o coś proszą, gdy same z podanego pudełka lub torby wybierają z całą delikatnością mandarynki, figi, daktyle, czekoladki, karmelki, gdy piją lekarstwa z butelki, zaglądając, czy jest co jeszcze w środku. Przytulają się jak dziecko i — płaczą, gdy goście odchodzą. Zegniają ich przez okno.

Tylko temperatura — zwrotnikowa.

P. J. Goebel oddał swe zbiory miastu (nie bez żalu, bo się szczerze do swych towarzyszy ciężkiej podróży z Konga przywiązał), za zwrotem kosztów przejazdu. Wkrótce ma Warszawa zdobyć więcej rzadkich okazów z Afryki, udaje się tam bowiem z powrotem p. J. Goebel wraz z bratem swym, p. Jarosławem Goeblem — Tarnawa, obiecując dbać o to, aby zwierzyniec stolicy Polski był należycie zaopatrzony.

W r. 1927, jak objaśnia prof. J. Kaczkowski, kierownik tych zbiorów, ma być ustalona sprawa wyboru miejsca pod zwierzyniec. Zwierzyniec może uczyć nas prowadzenia zupełnie nowych gałęzi dochodowych: mianowicie łowiowi niektórych zwierząt krajowych, jak wydry, kuny, łasice i t. d. na futra, za które miliony wysyłamy zagranicę.

Co do samych zbiorów, dodamy jeszcze, iż zwierzyniec warszawski ma już obiecane liczne dary z bogatego zwierzoświatu rozległej Polski.

Najnowsza wiadomość o zwierzyni w Warszawie jest następująca:

W muzeum pedagogicznym odbyło się posiedzenie organizacyjne komisji ogrodu zoologicznego, powołanej do życia przez wydział oświaty i kultury magistratu m. Warszawy.

Obrazy załatwił naczelnik p. Turowicz, poczem rozwinął się dyskusja na temat powołania do życia Towarzystwa przyjaciół ogrodu zoologicznego. Wyłoniona na zebraniu podkomisja ma zająć się opracowaniem odpowiedniego statutu.

SPIS ZWIERZĄT W OGRODZIE

SSAKI. Lwica lubijska, wilki, lisy, kuna leśna (tumak), kuna domowa (kamionka), wydry, borsuki, jeże, myszy białe, szczury białe, chomiki, wiewiórki, świstak tatrzański, koszatka drzewna, orzesznica, zając, króliki dzikie, króliki domowe, króliki wiedeńskie, sarny, świnki morskie, kot per-

ski, rezus (malpa), makali z Indyi, para szympanów z Konga belgijskiego, *Cercopithecus wolfi* (malpa), ostrobrewka afrykańska, manguba, rzadki okaz czarnej małpy z czubem (*Cercocebus atherrimus*). Ogółem ssaków 29 gatunków, 63 okazy.

PTAKI. Sępy płowe, myszotowy zwyczajne, orzeł zys, kolumba, drzemlik, pustutka, półdłki, puszczyki, sowy płomykowane, puszczyk, sowa uszata, kos, sikory modre, sikory ubogie, trznadło, krzyżodzioby, gile, kulczyk (*Serinus hortulanus*), dzwonek, wróble domowe, wróble mazurki, zioba, makolągwa pospolita, makolągwa górską, czyż, szczygły, szpaki, wrony, kawki, sroki, gołąb grzywacz, gołębie domowe, synogarlice, perlice, kuropatwy, bażanty, pawie, żorawy, kulig (*Numenius arquatus*), bocian czarny, bocian biały, mewa śmieszka, papuga ara czerwona, kakadu, żółtoczuba, amazotka żółtoczelna, amazotka niebieskoczelna, papużki falowane, papugi obrożne, papugi nandu. Ogółem ptaków 62 gatunków 52, okazów 131.

GADŲ. Ogółem 29 gatunków, 48 okazów, między nimi: czarny legwan, jaszczurki, padalec, pyton, boa dusiciel, węże koralowe, żółwie krajowe, scylijskie, wielki żółw z Madagaskaru, żółwie greckie, żółwie palestyńskie, aligatory, krokodyle.

PLAZŲ. Gatunków 12, okazów 41, między nimi trytony, salamandry, axolotle, żaby i ropuchy etc. etc.

RYB. Jest 40 gatunków w kilkuset okazach, w czem bardzo pokazuje reprezentację ichtiofauny krajowej, a prztem spory ryb i rybek egzotycznych.

Redakcja zaznacza, że powyższe nazwy przysłała na odpowiedzialność Dyrekcji Ogrodu Biologicznego, która nam je łaskawie dostarczyła.

Jako reprezentację pensjonarzy Ogrodu, załączamy podobizny dwojga szympanów z Konga, noszących nazwy „Prince” i „Bena”.

Z Centralnego Związku Polskich Stow. Łowieckich.

Delegaci powiatowi.

Zgłoszeni zostali na Delegatów powiatowych w dalszym ciągu pp.:

Mieczysław Berezowski — Gostynin — Gimn. Męskie na pow. Gostyniński.

Bolesław Jakubowski — p. Falków na pow. Konecki.

Jan Dembiński — p. Przysucha na pow. Opoczyński.

Andrzej Rostworowski — maj. Skobejki p. Skrzynowice na pow. Lidzki.

Jan Łuszczewski, Chelmino, p. Dąbie n. Nerem — na pow. Kolski.

Wystawa Myśliwska w Rydze

Poselstwo Łotewskie w Warszawie nadesłało do Centr. Związku zawiadomienie, że Łotewskie Stowarzyszenie Myśliwskie urządza d. 26, 27 i 28 b. m. w Rydze 4-tą Łotewską wystawę myśliwstwa, psów rasowych i przyborów myśliwskich.

Poszczególne działy są następujące: I. Broń i przybory strzeleckie; II. Przybory myśliwskie (obuwie, odzież, namioty, śniegowce, konserwy odżywcze); III. Taksydermia (wypchane zwierzęta,

ptaki i wszelkie preparaty podobne); IV. Sport rybacki; V. Literatura i Statystyka; VI. Psy myśliwskie; VII. Inne psy rasowe; VIII. Różne zwierzęta.

SKŁADKI NA CENTR. ZWIĄZEK P. ST. ŁOW.

Oprócz podanych już w Nr-ze 3 „Łowca Polskiego” roku bież. składkę 5-żłotowych na rzecz Centralnego Związku Polskich Stowarzyszeń Łowieckich, w myśl artykułu, zamieszczonego w Nr. 1-ym „Łowca Polskiego” r. b., mecenas W. Wł. Garczyńskiego p. t. „Jak powinno być zorganizowane łowiectwo” — wpłynęły w dalszym ciągu następujące składki:

P. Henryk Grombecki z Warszawy ul. Lwowska Nr. 15 — zł. 5.00.

P. Włodzimierz Patraszewski z Tarnoszyna, p. Ulinów pod Rawą Ruską — zł. 5.00

P. Bolesław Jakubowski z Falkowa w p. Koneckim — zł. 5.00.

P. Jan Dembiński z Przysuchy — zł. 5.00.

P. inż. K. Stebelski z Łodzi — zł. 5.00.

P. Stefan Szakowski z Sosnowca — zł. 5.00.

Mamy nadzieję, że dalsze składki napływać będą obficie.

„BAJKI” Juljana Ejsmonda.

„Gdy kto siebie poznaje w osle, albo świni, niech siebie o to, a nie bajkopisa wini!”

Młody, utalentowany autor nie tylko jest najsubtelniejszym znawcą Piękna, Przyrody i Łowieckich Rozkoszy — nie tylko głębokim znawcą zwierza wszelakiego, — lecz w nie mniejszej mierze znanymi Mu są tajniki stworzenia, któremu zwykle przysługuje szczytny tytuł „roi de la Creation”... — Otóż król ten — którym rzeczywiście jest, lub za jakiego lubi w swem przekonaniu uchodzić zoologiczny gatunek, pospolicie Człowiekiem zwany, — stoi jako szkło przejrzyste przed badawczym wzrokiem swego wiewsektora. — Twórcy cietych Bajek!.. Nie masz zakątki duszy mekkie, najrozmaitszych odcieni i kalibrów, ba! „horrible diету” urucznych Niewiaśt też — do „jadra gestwiny” której nie przeniknąłby nieublagany, chirurgiczny „skalpel” naszego Bajkopisarza!..

Lecz gwoździ mitygowaniu „złości wszelkiej” — parafrazować się dadzą nieśmiertelne słowa Horodniczego z „Rewizora” Gogola: „na kogo się gniewacie? — na samych siebie się gniewacie”... Jako wynik, — nastąpić musi ukojenie wewnętrzne i pewien retrospektywny rzut oka w brzydkie bardzo nierzaz „sancta sanctorum” — właściwie mówiąc „pecata peccatorum” — swego własnego „ja” — moralnie nie zawsze estetycznie wyglądającego!..

Cóż robić? Ułomności i słabości ludzkie! — nieprawdaż?.. Lecz właśnie ów spokojny bajeczny z „Bajek” zacerpnięty — owa samoanaliza nawet — przez autora minnowoli nastrojowa wywołana — zdoła być największą jego pięknie i wysoce pożyteczną książką... Niepodobna się gniewać wtedy, gdy śmieszne, lub nawet wyrodne strony duszy ludzkiej obleczone są w tak dowiecnie skrojone i dopasowane szaty!.. A gdy do tego dodać, że przy tych „rentgenowskich” operacjach uczestniczy-

my jeszcze w towarzystwie lub pod firmą naszych czworonożnych i latających „fratres minores”, bydlątek przeróżnych, do szlachetnego strzału się nadających (lub li tylko do jatek rzeźniczych), — to czegoż więcej do szczęścia trzeba?.. „Plus je connais les hommes, plus j’aime les bêtes” — aforyzm wyborny! Lecz stanowczo na walorze traci słowo „bêtes”, — kiedy to „bestie” rolę „ludzka” odgrywać poczyna!.. Każdy osioł, rogacz, warchlak, głuszc, kaczor i bekas, zblakować rzetelnie powinien w skórce tak zwanego pana wszechświata, vulgo — człowiekiem zwanego!.. Możliwy do reszty zohydzić sobie najświetniejsze zwierzostany!.. Lecz zawdzięczając temu jednemu, pogodnemu, prawdziwie staropolskiemu humorowi Ejsmonda, nawet i świat zwierzęcy do poziomu swych ludzkich synonimów „opuszczony” — zawsze jednak jest miły, zawsze tak bardzo, bardzo swojskim i kochanym!..

W literaturze naszej Ejsmond stworzył zupełnie „sui generis” nowy, „swoją” rodzaj konkretyzacji obrazowej, której napróżno szukalibyśmy w bajkach Lafontaine’a, staruszka Kryłowa i wielu innych!.. Zastosowanie swych obserwacji, odzwierciedlenie ich w szklach wkleśłych lub wypukłych — zacerpnięte z warunków życia ultra-współczesnego z całą jego neurasteniczną sarabandą — pomimo całego „modernistycznego” zakroju i zaciecia, dalipan! — to wszystko przypadłoby jednak do gustu nawet ś.p. Inć Pannu Zagłobie — jako też szeregowi znacznych postaci praojców naszych!..

„No, no, szalonej krotofilności to człowiek, ten pan Julian i erzeźnie wielce umie opisać, jak to u ludzi i „besty” wszelakich się dzieje” — jedynym — zdaje mi się, byłoby orzeczenie krytyki pololei Przyszłości!.. Według mnie jest to miara prohicrza — jako skala oceny talentu rzeczywistego!..

Nie sztuka „sfabrykować” „aktualność” — zajęcie się którą mija jak meteor astronomiczny!.. Lecz trafić do sedna rzeczy, palec do bolączki przyłożyć, stworzyć „typ” lub naszkicować, „wyłowić” sylwetki skomplikowanych linii duszy, częstokroć przed samym sobą skrywanych, tak zwanych „mesquins et vilains côtés de l’âme humaine”, — na to trzeba li tylko trzech warunków: talentu, talentu i jeszcze raz talentu!..

Otóż warunek ten ostatni aż tryska z każdego wiersza „Bajek”!.. W formie pastelowo-lekkiej — w „miniaturach”, rzekłbyś z eabliski prababek naszych wietnych, podaje nam Ejsmond nie mało wskazówek i rad cennych, z których nie jeden może skorzystać!

Powtarzam jeszcze, — stworzył młody poeta swój „genre”, na tle którego będziemy niejednokrotnie „delektować” się jego utworami — jakby „wibracyjami” jeszcze w onalwych obłokach „poudre a la Marechale!”, epok Ludwikowskiej w przepychu intelektualności wersalskiej, z suhtelnymi najsuhtelniej!..

Szcześć mu zatem Boże i jak ten ptak, którego się pytało „co biał w łazurze, czy jest z lewa, czy też z prawa, bo to bardzo ważna sprawa” — odpowiedzieć może: „jestem i bede w „g ó r z e”!.. Na wyżnanych tych mistrzostwo jego pozostaje ma i — pozostanie niezawodnie!.. Jeszcze jeden dowód, że święty Hubert — patron nasz ma w swej opiece kofraternie łowiecką, noniećw na jej łonie, z gleby miłości przyrody, pysznie tak rozkwitają kwiaty o przezięknych barwach talentu!..

Zewnętrzny wygląd książki bardzo staranny.
Adam Rzewuski.

*) Nakładem Autora. Zakład Druk F. Wyszyński i S-ka, Warszawa 1927.

O żubrach na Kaukazie.

Numer czwarty łowieckiego pisma „Ochotnik” (Moskwa) z roku zeszłego, zawiera artykuł p. S. A. Siewiercowa p. t. „Losy żubra”. Część artykułu ujmująca dzieje żubra w ciągu ostatnich lat, podaje w dosłownym tłumaczeniu:

„W początkach rewolucji, uczeni moskiewscy oraz zwolennicy przyrody kaukaskiej przy współudziale Akademii Nauk czynili próby uratowania żubra. Rząd przyszedł z pomocą i w 1920 roku Kubano-Czarnomorski Komitet Rewolucyjny wydał rozporządzenie założenia na terenach byłych wielkosiążących polowań rezerwatu. W roku 1923 był opublikowany dekret Rady Komisarzy Ludowych, postanawiający założenie „Kaukaskiego rezerwatu żubrowego”, na obszarze 250.000 dziesięcin. Mianowany był dyrektor rezerwatu oraz straż, początkowo w ilości trzech (!) a następnie siedemnastu ludzi. Do obecnej chwili jednak organizacja rezerwatu napotykała na wielkie trudności. Spory graniczny, nielegalny wypas bydła, rabunkowa eksploatacja lasu i kłusownictwo trwają ciągle. W roku bieżącym powiększono ilość straży leśnej i uzbrojono w karabiny do kul pełnopłaszczykowych. Obecnie jest już nadzieja, że resztki żubra kaukaskiego uda się ocalić.

W latach rewolucji, wiadomości o liczbie istniejących żubrów były bardzo nieścisłe. Był czas, gdy utrzymywano, że żubry wybito doszczętnie, nazywano nawet myśliwego (!) który zabił ostatniego żubra. Brak dokładnych danych usprawiedliwia olbrzymią powierzchnię rezerwatu, jego niedostępne miejsca oraz niebezpieczeństwo, grożące ze strony osiadłych w rezerwacie bandytów. O ile to niebezpieczeństwo było realnem, stwierdzają fakty zabójstwa straży leśnej i tragiczna śmierć zamordowanego profesora W. M. Isajewa, o czym w roku 1924 donosiły gazety. Tem więcej wzbudza zainteresowania nawet szczupłe dane urzędowe, zgromadzone przez administrację rezerwatu i znajdujące się w archiwum Wydziału Ochrony Przyrody. Dane te w części otrzymane drogą wypytowań i sprawdzone następnie przez administrację, uzupełnione zostały materiałem, zebrany podczas rewizji rezerwatu, dokonanej przez p. A. P. Gunię.

Spotkanie z sążnią bandytów, niestety przeszkodziło p. Gunię zakończyć zadanie. Tem nie mniej na mapie rezerwatu można było oznaczyć miejsca, gdzie trzymały się żubry w 1924 i 1925 roku.

W rejonie Szisza i Kit *) widziano w 1924 roku trzy sztuki: młodego samca, samicę i cielę. U źródeł rzeki Pszecha, stwierdzono ślady dwu, zaś u źródeł rzeki Białej, jednego żubra. Jeden ślad znaleziono w uroczysku Oblianki. W dorzeczu Mastakanki, w uroczysku Bambak znaleziono ślady stada, liczącego dwadzieścia sztuk.

W roku 1925 rozmieszczenie żubrów przedstawia się cokolwiek inaczej. Mianowicie, p. Gunię stwierdza stan następujący: W okolicach Wielkiej Łaży widziano ślady 9 — 10 żubrów. W rejonie rzeki Mastakanki trzymała się krowa z cielęciem. W pobliżu chutoru Nowa Słoboda już poza granicami rezerwatu widziano ślad młodego byka, również zauważono ślady na Ałousie.

P. Gunię udało się skonstatować, że stado 9 — 10 sztuk, zauważone w okolicach Łaży, przeprowadziło się na prawy brzeg rzeki Karkaty i wędrując w górę, aż do ujścia Zagdanu, powróciło na lewy brzeg Łaży. Przyczyną wędrowki były eksploatacja lasu, pędzenie smoly itp., które też wpłynęły na wypłoszenie żubrów z Sziszy i okolic rzeki Białej, w których to miejscach żubry widziano w 1924 roku. Ilość żubrów na podstawie tych nieścisłych zresztą danych określić można cyfrą 10 — 15 sztuk, które w sposób dość chaotyczny, pojedynczo lub niewielkimi grupami, przechodzą z miejsca na miejsce w poszukiwaniu bezpiecznego schronienia. Omyłka w obliczeniu tem możliwa jest w jedną lub drugą stronę.

Temple żubrów zdarza się i obecnie. Są wiadomości, że ostatniej zimy zabity został żubr, a skórę użyto na chodaki.

Dalsze istnienie żubra kaukaskiego wisi na włosku. Jeżeli komisji wyznaczonej przez Radę Komisarzy Ludowych dla uregulowania sprawy ochrony żubra, nie uda się w roku bieżącym przezwyciężyć istniejących trudności, to wkrótce o żubrze kaukaskim pozostanie tylko wspomnienie. Czy uda się uratować żubra na Kaukazie — przyszłość pokaże.

Dalszy ciąg artykułu zawiera parę znanych szczegółów, dotyczących żubra białowieskiego oraz bizona amerykańskiego.

Kazimierz Świderski.

*) Nazwy miejscowości geograficznych i wogóle imiona własne podaje z zastrzeżeniem, ponieważ nie rozporządza źródłem, dającym możność sprawdzenia pisowni (Świderski).

Uwaga. Rzeka Szisza jest dopływem rzeki Kisz, która tu mylnie nazwano Kiz. Rzeka ta nazywa się jeszcze Czere. Rzeka Pszech kilkadziesiąt kilometrów dalej.

Rzeka Ałous = Ałous; rzeka Mastakanka = Mastakan. Nazwy powyższe skorygowano podług prac Winogradowa, Diniuka i Piłatowa. (Sztolcman).

Zwierzyna i łowiectwo biblijne.

IV. Strzelec Izmael i myśliwy Ezaw.

Pod Nimrodzie mamy w pierwszej księdze Mojżeszowej wzmiankę o pierwszym w dziejach biblijnych „strzelcu”, zawarła w jednym tylko wersecie, poczem znajdujemy dłuższą historję o Ezawie na tle jego polowania.

Strzelcem był syn Agary (Hagar) i patriarchy Abrahama, Izmael, o którym czytamy w rozdziale XXI Genesis:

„I był Bóg z Izmaelem, który urodził i mieszkał na puszczy, i stał się z młodości dobrym strzelcem”. (Werset 20).

Historja Ezawa rozpoczyna się w rozdziale 25-ym.

Ezaw był synem patriarchy Izaaka i Rebeki. bratem zaś Jakóba z bliźniąt.

Urodził on się już kosmaty, jak zwierzę: w wersecie 25-tym 25-go rozdziału Genesis czytamy:

„Ezaw (z bliźniąt) pierwszy wyszedł (z łona matki), a był lisowaty i wszystek kosmaty, jako skóra. Jakób wychodząc, trzymał pięcie brata ręką”.

O dwa wersety dalej mamy już szczegół o zdolnościach łowieckich tego nowonarodzonego, lisowato-kosmatego:

„Ezaw urosłszy, stał się mężem biegłym w myślistwie, człowiekiem polnym”.

„Izaak młowił Ezawa stąd, iż jadł z łowu jego”. (W. 28).

I na tle tych łowów stała się znana historja sprzedaży pierworództwa za miskę soczewicy, o czem czytamy dalej:

„I uwarzył Jakób kaszę, a natenczas przyszedł Ezaw z pola spracowany (W. 29.).

„I rzekł: „Daj mi z warzywa tego czerwonego, boim się bardzo spracować”. Z tej przyczyny nazwano Eżawa Edoimem”. (W. 30).

Edom, vel Adom oznacza po hebrajsku: Czerwonony.

W rozdziale XXVI dowiadujemy się o podwójnym małżeństwie Eżawa:

„A mając lat czterdzieści, pojął żony: Judytc, córkę Beery Hetejczyka i Basemat, córkę Elona Hetejczyka” (W. 34).

W rozdziale XXVII mamy dalszą historię na tle polowania.

Izaak się starzeje, czuje zbliżający się zgon i chce Eżawa błogosławić przed śmiercią. Rzeczę tedy doń:

„Weźmij broń swoją, a wynijdź na pole, i poluj, coś ugonisz”. (W. 3).

„Z tego, co upolujesz, uczyni mi potrawę, jako znasz wole moją, i przynieś, abym jadł” (W. 4).

„Rebeka to też usłyszała, a Eżaw odszedł na pole, aby rozkazaniu ojcowskiemu dosyć uczynić, upolować i przynieść” (W. 5).

„Rebeka zaś rzekła synowi swemu Jakubowi: „Słyszałam oja twego, gadającego z Eżawem, bratem twoim, i mówiącego mu: (W. 6).

„Przynieś mi z łowu swego, a uczyni potrawę, abym jadł i błogosławił ci przed Panem, zanim umrę” (W. 7).

„Teraz tedy synu mój, przestań na radzie mojej” (W. 8).

„A szedłszy do trzody, przynieś mi dwoje kozłat co lepszych, abym z nich uczyniła potrawy oju twemu, które rad pożywa” (W. 9).

„A gdy mu to przyniesiesz, a naje się, to ciebie pobłogosławi, zanim umrę” (W. 10).

Izaak zaś był już wtedy zawiadział. Ale Jakób się hał i odpowiedział matce:

„Wiesz, iż Eżaw, brat mój, jest człowiekiem kosmatym, a ja jestem goły. (W. 11).

„Jeśli się mnie dotknąć ojciec mój, a poczuje, to boję się, aby nie mniemał, że chciałem z niego sztydzić i przywiodę na się przekleństwo, zamiast błogosławieństwa”. (W. 12).

Że zaś „est modus in rebus”, tedy:

„Rebeka obiekła go w szaty ezawowe, bardzo dobre, które miał u siebie w domu” (W. 15).

„I skórki kozłecze obwinęła wokół ręk, i gołność szyi jego okryła” (W. 16).

Wszedłszy do oja z potrawą, Jakób rzekł do oja:

„Wstań, siadź, a jedz z łowu mego, aby mi błogosławiła dusza twoja” (W. 19).

Izaak zdziwił się, że tak prędko ukończone zostało polowanie, i zapytał:

„Jakożes tak rychło należeć mógł, synu mój?” (W. 20).

I niedowierzając:

„Pomagał go i rzekł: Głos wprawdzie jest głosem Jakóba, ale ręce są rękoma Eżawa” (W. 22).

„I nie poznał go, bo kosmate ręce wyrażały podobieństwo starszego” (W. 23).

„I rzekł: Podaj mi potrawy z łowu twego, synu mój”. A podane zjadł” (W. 25).

A potem jeszcze powąchał:

„I wnet, skoro poczuł wonność szat jego, rzekł: Olo wonność syna mego jako wonność pola” (W. 27).

A potem:

„Skoro od niego wyszedł Jakób, przyszedł Eżaw” (W. 30).

„I uwarzone z łowu potrawy przyniósł oju, mówiąc: Wstań, ojcze mój, a jedz z łowu syna twego” (W. 31).

A Izaak zdumiony pyta:

„Któż tedy jest ten, który mi dawno łów ugoniony przyniósł?” (W. 33).

Taka była pierwsza tragedia myśliwego, któremu się nie udało dość prędko upolować zwierzyny. Za imitację dzicyzny służyło „dwoje kozłat domowych z trzody”.

Charakterystycznym objawem współczesnym jest to, że żydzi dotąd używają imienia tego myśliwego Eżawa, którego wymawiają „Ajsew”, — jako określenie złego człowieka. Poza tym ujemnie to miano nadają każdemu nieżydowi.

Jerzy Oreński.

Pod zielonym sztandarem.

Aklimatyzacja dzikich indyków w Poznańskim. Ministerstwo Rolnictwa i D. P. zamierza uczynić próbe aklimatyzacji brzoźnowych, dzikich indyków kanadyjskich w nadleśnictwie państwowem Zielonka w Poznańskiej Dyrekcji L. P. Dzikie indyki zostaną sprowadzone z Grafenegg w Niższej Austrii, gdzie zaaklimatyzowały się znakomicie. Próbie tej ze wszech miar ciekawej należy życzyć jaknajlepszego powodzenia.

Przeniesienie bobrów do zachodniej Polski. Głównie swego czasu bobry w prastarych ostojach Stanów Zjednoczonych Ameryki, przeniesiono do rezerwatu w górach Aironack, gdzie rozmnożyły się ze znakomitą wynikiem. W Ministerstwie Rolnictwa powstała myśl przeniesienia kilku par bobrów z naszych Kresów Wschodnich na Kresy Zachodnie, gdzie warunki klimatyczne oraz bezwzględny spokój mogłyby je uchronić przed ostateczną zagładą. Na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej żeremia bobrowe zagubione wśród niedostępnych błot, zdane są na łaskę i niefelkę chciwych łup „ochotników”. Polskiego bobra nie może spotkać los żubra!

Tysiąc ładunków. W eranie ostatnio w „Teatrze Polskim” komedji Caillaveta i de Flersa p. t. „Świe-

ty gaj”, jeden z aktorów zamawia przez telefon tysiąc ładunków. Nie mówi jednak ani o kalibrze broni, ani o numerze strótu. Prostu tysiąc ładunków.

Przypomina to trochę owego pana, który telefonował do księgarń i kazał sobie przysłać książkę... Autora (przez niedopatrzanie) nie wymienił.

We wspomnianej komedji raz jeden jest jeszcze mowa o myślistwie. Maż ubiegając się o odznaczenie żony Legją Honorową, prosi na polowanie dwóch psów, którzy go szpikują strótem „wiesz sama, gdzie...”. Wizyta naszych parlamentarzystów we Francji jest zatem, (jak z tego widzimy) istotnie sojuszem bratnich dusz.

Informator.

23 i 24 lutego rozegrana została druga, co do wielkości nagroda w Monte-Carlo: Grand Prix de France 25 tysięcy franków i złoty medal.

Zabawczy 19 gołębi na 20, zwycięzca był rodak nasz, członek Polskiego Towarzystwa Łowieckiego, baron Stanisław de Rosenwerth.

POINTER.

Jego wychowanie, tresura, choroby i leczenie.

(Zob. Nr. 4).

e). Noszenie przedmiotów.

Trzymając psa na otoku przed sobą, podajemy mu wałek, by go uchwycił, jedną minutę spokojnie potrzymać, a następnie, świsnawszy nań lekko, by kroczyl za nami, cofamy się krok w tył. W czasie tego trzymamy jednak lewą naszą rękę w bacznie pogotowiu, by nią natychmiast dolną, psia szczękę od spodu podeprzeć, w razie jeśli pies jaknajmniejszym choćby ruchem zaznaczył, że wypłuć wałek zamierza. Gdy wreszcie pies, w czasie cofania się naszego w tył, poprawnie wałek w pysku niesie, wtedy rozpoczynamy z nim zwykłe chody po pokoju, w których czasie pilnie wciąż jednak zważamy, by wałek nie opuścił, a w tym celu wymawiamy od czasu do czasu rozkazujący tonem komendę „aport!”, — W początku okrążamy pokój raz jeden w koło, następnie — dwa, a wreszcie do 10-ciu razy. Gdyby pies, w czasie tych chodów, kiedykolwiek wałek opuścił, wtedy silniejszym szarpnięciem otoka i ostrą komendą „aport!” zmuszamy go, by wałek natychmiast podniósł, poczem kroczymy dalej.

W czasie tej właśnie tresury zaleca się, by w pokoju, w którym tresurę tę odbywamy, żadne meble nie znajdowały się, o które mógłby pies zaważać, co tembardziej zniewoliłoby go mogło do upuszczenia wałka na ziemię. Następnie możemy już ćwiczenia te przeprowadzać na dworze, w każdym bądź razie zawsze bez pobocznych świadków.

f. Aportowanie przedmiotów.

W czasie przeprowadzania poprzednich ćwiczeń, pojął nareszcie nasz uczeń, że na rozkaz „aport!” powinien wałek uchwycić i nie wypuszczać go z pyska wcześniej, zanim rozkazu „daj!” od nas nie usłyszy. Teraz musimy go nauczyć, by do wałka leżącego w pewnym już oddaleniu, na rozkaz „aport!” natychmiast podchodził, w pysk go chwycił i nam go oddawał, a więc aportował. W czasie tych lekcji trzymamy się następującego porządku:

1) Stajemy przed psem i komendujemy „siedaj!”, a następnie położywszy wałek na podłodze, mniej więcej $\frac{1}{2}$ metra przed nim, komendujemy „aport!”. Naturalnie narażenie nie okaże nasz uczeń najmniejszej nawet ciekoty przyaportowaniu wałka. Wtedy komendujemy podniesieniem głosem „aport!” i kilkakrotnie boleśnie szarpnięciem otoka w kierunku leżącego wałka, zmuszamy psa do podejścia i pochwycenia tegoż, a 10—15 podobnych ćwiczeń wystarczy, by pies rozkazy nasze już dobrze wykonywać zaczął, w czasie czego odległość wałka od psa najwyżej do 1 metra powiększamy.

2) Komendujemy psu „waruj!”, kładziemy wałek 1 metr przed nim i komendujemy — „aport!”, co również 10 — 15 razy powtarzamy, by wreszcie dobrze pojął, co ma spełniać.

3) Wymagamy od psa również, by i w czasie wspólnych spacerów naszych pó pokoju, natychmiast wałek z podłogi chwycił, gdy natknął się nań po drodze i rozkaz „aport!” usłyszy. Ćwiczenie to stosujemy w tym celu, by zaraz z samego początku przyuczyć psa do możliwie szybkiego przyaportowania przedmiotu, a głównie dlatego, by w przyszłości, podczas samego już polowania, nie marudził z aportowaniem ubitego ptactwa, a na rozkaz „aport!”, w galopie do spadłego ptaka podążył i natychmiast go nam przynosił.

Obchodząc więc z psem miarowym krokiem pokój dookoła następnie zmierzamy w kierunku

leżącego na środku pokoju wałka, w chwili zaś, gdy o krok od wałka już się znajdujemy, komendujemy „aport!”, szarpnięcie jednocześnie lekko za otok, by psu o obowiązku jego przypomnieć, w czasie czego jednak szybkości chodu ani na jotę nie zwalniamy. Gdyby pies nas nie usłuchał, to silniejszym szarpnięciem otoka natychmiast wymierzamy mu zasłużoną karę.

W początkach tych ćwiczeń kroczymy naturalnie nie za prędko i otok dość luźno nawet trzymamy, by pies, mało jeszcze wprawny, mógł zdążyć możniej wałek uchwycić i za nami go podnieść. Gdy wreszcie do pewnej już wprawy pies dojdzie, wtedy szybkość tych naszych pokojowych spacerów stopniowo przyspieszamy, a w końcu klusem nawet biegniemy.

g. Zamlana walka na wypchanego ptaka.

Do tego czasu zapoznaliśmy naszego ucznia najpierw z deseczką, a następnie z wałkiem. Umyśli nie używaliśmy dotychczas innych przedmiotów, by wprawier jaknajlepiej pies pojął, co mianowicie rozkaz „aport!” oznacza. Gdy wreszcie cel ten osiągnęliśmy, wtedy przystępujemy do powtarzania całej tej tresury z pomocą wypchanego kuropaty i kaczki, a możemy być pewni, że pies i te przedmioty dobrze aportować będzie. Gdyby zaś jednak rozkaz naszego wykonać natychmiast nie zechciał, to szarpnięciem kolczastej obroży do posłuszeństwa go zmuszamy.

h. Aportowanie na dalsze odległości.

Pies powinien aportować i na dystans dalszy. Rozkazujemy mu więc najpierw przywarować, rzucamy wypchaną kuropatę lub kaczkę na kilka metrów przed niego, czekamy chwilę i komendujemy „aport!”, by nam ptaka przyaportował. Po większej części zwróci się pies natychmiast i po ptaka poskoczy, gdyby zaś tego nie uczynił, to zasłużoną karę winien natychmiast otrzymać. Nigdy jednak nie pozwólmy na to, by pies, już przed wydanym rozkazem „aport!”, zechciał do rzuczonego przedmiotu poskoczyć, jest to bowiem pierwsza, a główna przyczyna, że memłać się nauczy, t. j. że danego przedmiotu delikatnie nie uchwyci, a tylko mocno go ścisną, gniecie i przewraca w swym pysku na wszystkie strony, a do tego, bez warunków, nie powinniśmy dopuścić! Dopilnujmy więc i w czasie przyszłych jego występów polnych, by po każdym strzale natychmiast przywarował i dopiero na wyraźny nasz rozkaz aportował, a unikniemy tej wady napewno.

Stopniowo rzucamy podawki coraz to dalej i odbywamy te ćwiczenia w podwórku, polu, lub łące, zawsze jednak bez świadków, dopóki pies rzucanych podawek bezzwłocznie, a prawidłowo aportować nie zacznie.

i. Aportowanie przedmiotów z przerwami.

Gdy rzucane przez nas przedmioty aportuje pies zupełnie już poprawnie, wtedy ćwiczenie to przeplatamy innymi również rozkazami, znanymi mu dobrze z poprzednich już ćwiczeń, czem osiągamy to mianowicie, że w czasie aportowania zbytnio gorączkować się nie będzie i do memłania aportowanego ptaka, tem pewniej nie przystępuje. Rzucając więc podawki na 30 kroków przed psa, Pies przywaruje, a następnie na rozkaz „aport!” zrywa

się i biegnie, by rzuconą podawkę przyaportować. W czasie jego biegu, głośnym rozkazem „waruj!”, rozkazujemy mu przywarować, a po chwili, ponownym rozkazem „aport!” — podawkę podnieść i przyaportować. Wreszcie przywołujemy psa cichym świnięciem do siebie, w chwili, gdy po większą próbę, podaża, a powinien natychmiast z drogi nawrócić i przybiec do nas z powrotem, poczem dopiero ponownie rozkazujemy, by podawkę przyaportował.

Postępując z psem w podobny sposób, wystawiamy posłuszeństwo jego na tem większą próbę, im bliżej rzuconej podawki on się znajduje. Wreszcie rozkazujemy mu przywarować, gdy z podawką w pysku do nas powraca, poczem wzywamy go cichym świnięciem, by do nas podbiegł i podawkę oddał.

k. Aportowanie z wody.

W czasie nauki aportowania z wody, najtrudniejszą narazie sprawą jest zachęcenie psa do uobrowolnego wchodzenia do wody, gdy zaś tego dopniemy, to aportować z niej tak samo będzie, jak i na lądzie. Rozpoczynamy te ćwiczenia w czasie gorącego lata i to w wodzie jaknajpłytszej, którąby psu załatwie do kostek sięgała. Gdyby do niej wejść nie zechciał, wtedy wchodzimy do niej sami, by go przekonać, że nie w tem niebezpiecznego dlań niema. Woda powinna być stojąca, by rzuconą podawką nieruchomo w miejscu pływała. Płytki staw z obszernymi meliznami po brzegach, nadaje się do tej tresury najlepiej. — Gdy ostatecznie pies on tyle z wodą się oswoił, że w niej z pewnością już zadowoleniem brodzić zaczyna, wtedy rzucamy mu podawkę tuż przy samym brzegu i aportować rozkazujemy. Zazwyczaj spełni nasz rozkaz natychmiast, co powtarzamy kilkakrotnie i psa za przynoszenie zawsze chwalimy. Następnie drugiego dnia, rzucamy podawkę co raz to dalej, by pies aż po hrzuch brodzić w wodzie musiał, a po kilku dniach i na taką głębokość, by pływać był już zmuszony.

l. Szukanie i aportowanie przedmiotów z wody. „Szukaj — aport!”

Rzucamy podawkę, lub kawałek drzewa najpierw w pobliżu brzegu, żarosińnego trzciną, oraz wodorostami i rozkazujemy psu przyaportować. Pies idzie do wody, a zachęcamy słowami: „szukaj-aport!”, brodzi po wodzie, aż podawkę odnajdzie i przyaportuje, za co go zawsze chwalimy. Rzucamy następnie co raz to dalej podawkę, w coraz to gęstsze, przybrzeżne zarośla i zachęcamy psa do odszukania jej i przyaportowania. Następnie, po kilku dniach, rzucamy już podawkę w ten sposób, by pies nie zauważył, gdzie mianowicie była rzucona, i rozkazujemy mu komendą „szukaj-aport!” odszukać ją i przyaportować, wskazując psu ręką kierunek, w którym szukać powinien.

Powolnem stopniowaniem odległości, w czasie tychże ćwiczeń, przyczynimy psa w dość krótkim czasie do umiejętnego a systematycznego przeszukiwania trzcin i zarośli po stawach i błotach, w celu przygotowania go do przyszłych polowań wodnych oraz do aportowania sztuk przez nas ubitych a spadłych, w dość nieraz znacznej od nas odległości, w czem pies już dobrze orientować się będzie.

Na powyższem kończymy opis całkowitego wychowania, oraz tresury i przystępujemy do udzielenia pewnych jeszcze praktycznych wskazówek, o których każdy z posiadaczy wyla — wiedzieć powinien.

(C. d. nast.)

E. Karney.

W sprawie chwytania gołębiarza w potrzask.

Mając kilka gołębiarzy w swoim rewirze, a nie mogąc ich mimo usilnych starań zniszczyć strasłem, sprowadziłem w maju 1925 r. samotrzask, którego dokładny opis znajdzie ciekawý czytelnik w doskonałej monografii Wł. Gurtlera „Nasze skrzydlate drapieżniki” *).

Samotrzask ustawiałem kolejno w okresie od maja 1925 do grudnia 1926 na niskim palu, wśród lasu, na drzewie, na skraju lasu, na ziemi, wreszcie na wysokim, 5-metrowym słupie, z gołębiem, jako przynętą — wszystko bez rezultatów. Niezniechęcony niepowodzeniem, zmienilem po raz piąty miejsce, umieszczając samotrzask na bażantarni (zagroda chruściana, góra odrutowana). Zaznaczyłem, że w obrębie bażantarni znajduje się lepianka dla gajowego, zaopatrzona w piecyk. Sądziłem, że bezpośrednia obecność bażantów przyczyni się do schwytania tego bandyckiego ptaka — i to jednak zawiodło. Przeprowadziwszy tyle bezowocnych prób, nie wiedziałem już, jakiego sposobu użyć. Kładłem to na karb dymu, wydobywającego się z komina, jak się jednak potem okazało, gołębiarz nie unika ludzkich osiedli.

Przyszedł mi z pomocą mój gajowy, który doradził zastąpienie żelaznego pręta o poprzecznicach ramionach w kształcie krzyża, drewnianym, nieokorowanym; przez to pręt ów nabrał cechy naturalnej gałęzi.

Samotrzask, z wyżej przeprowadzoną zmianą, ustawiałem ponownie na bażantarni. Skutek nie dał na siebie długo czekać. A mianowicie wpadły w moje ręce cztery gołębiarze w dniach: 4-ym, 6-ym, 17-ym i 21 grudnia r. z Nadmieniam, że wszystkie sztuki schwytaly się w porze późnej, wieczornej.

Każdy prawdziwy myśliwy - hodowca zrozumie moją niekłamana radość. Wszak rewir mój został oczyszczony w tak krótkim czasie z czterech najgorszych prześladowców i nieublaganych wrogów zwierzyń.

Nie przeceniając wyższości pręta drewnianego nad żelaznym, pragnę jednak podzielić się moimi uwagami z innymi myśliwymi i ulepszenie to gorąco polecam. Zmianą na pozór drobną, dokonaną w samotrzasku, uważam w każdym razie za korzystną. Spróbować nie zaszkodzi.

Podhorce, w grudniu 1926 r.

Stanisław Sękowski.

*) Biblioteka „Przeglądu Myśliwskiego”.

Ze Stowarzyszeń Łowieckich

Z TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO ZACHODNIO-MAŁOPOLSKIEGO W KRAKOWIE (UL. KREMIEŃSKA 12).

W dalszym ciągu ustanowieni zostali delegatami okręg. Tow. na powiat Tarnów dyr. Bronisław Szuba, prez. Tarn. Kółka Myśliwych w Tarnowie, — na powiat Mieles Towarzystwo Myśl. św. Huberta (zastęp. prezes dr. Julian Wronka) w Mielesu.

Od czasu ostatniego, właściwego komunikatu, przybyli poza już wymienionymi pośród delegatów, następujący nowi członkowie Tow.: Władysław Broniek, Kiełków; Wacław Ryszewski, Lipinki; Henryk Devaut, Smolice; Antoni Dobija, Rybarzowice; Franciszek Fijałkowski, Wilkowice-Bystra; Władysław Filipowicz, Libusz; Witold Florkiewicz, Kalwaria-Zebrzyd.; Mieczysław Górka; Kraków; mż. Wolff, Hauska, Węg. Górka; Bolesław Iwanicki, Burzyn; Józef Jzdebski, Nowy-Targ; pułk. dr. Stanisław Jęguś, Kraków; mjr. Tadeusz hr. Komorowski, Jaworów; Adam de Laveaux, Lipnica-Wielka; M. A. Liberak, Zakopane; Józef

zef Maziariski, Zembrzyce; Ferdynand Miłota, Bucz-kowice; inż. Józef Pindelski, Wadowie (zastępuje także Wadów, Tow. Myśl., jako delegat); Hugo Reich, Łodygowice; Stan. Schwarz, Berdychów; Jerzy Sekowski, Parkosz; Bronisław Srebrzyński, Regulice; kpt. dr. Jerzy Strzeziński, Kraków; inż. Tadeusz Świercz, Poręba Wielka; dr. Marian Ujejski, Kraków; Krak. Spółka myśliw., „Wista”, Kraków; Walter Zagórski, Lipnik; Władysław Żatowski, Przecław; Franciszek Zborzil, Kraków; Aleksan-der Żórawski, Kraków.

Kraków, dn. 3 marca 1927 r.

Za Wdział Towarz. Łow. Zachodnio-Małopolskiego w Krakowie:

Prezes Stiller, em. gen. dyw.

Sekretarz Morawcz.

Z MINSKO - MAZ. TOW. ŁOWIECKIEGO.

W związku z ogłaszana w swoim czasie wzmianka w „Przeglądzie Myśliwskim” o zamiarze stowarzyszenia przez Mińsko-Maz. T-wo Łowieckie i O. Z. hodowli zwierzyny łownej, mamy do zanotowania, że do pierwszego etapu tej pracy T-wo przystąpiło w roku zeszłym na wiosnę, zakładając hodowlę bażantów w maj. Ruda Mariana hr. Starzeńskiego.

Organizacja ta wyłoniła się jako przedsiębiorstwo prowadzone pod dyktando T-wa, jest jednakże osobną spółką udziałową. Udziałów zatwierdzono sto po zł. 50 — każdy i postanowiono je rozsprzedać w pierwszynie rzędzie pomiędzy członków T-wa.

Dotychczas, niestety, umieszczono około 70 udziałów i dzięki temu T-wo zmuszone jest zwalczać przeróżne trudności i kłopoty finansowe dla sprawnego prowadzenia hodowli.

Jaja zakupiono w dobrach Łochów, ze względu na bliskość położenia od siedziby hodowli w Rudzie i przewidziano je samochodem dosyć szczęśliwie.

Z 880 jaj atoli zależonych okazało się tylko 635. co znacznie obniżyło ilość wylęgawą; 60 szt. zginięły kury i indyki na gniazdach, wylęгло się piskląt zaledwie 575.

Z tej liczby ponieśliśmy jeszcze poważne straty ze względu na fatalny rok biejący: ciągłe deszcze i zima. W dwóch pierwszych tygodniach zginęło z tego powodu 155 sztuk piskląt. Obecnie chowa się przeto 420 sztuk bażantów.

Kosztowne serki z jaj i mleka zastąpiono kaszą jaglaną, nie przestając karmić jajami mrówczemi, w które Ruda i okolica obficie.

Znaczniejsze koszty inwestycyjne wyłożono na budowę wylęgarni, budek hodowlanych, pułapek na drapieżniki, kupno naczyń i t. p.

Nie można jeszcze przesądzić, jaki stosunek z wylęgu wychowa się kur do kogutów, jeśli jednak weźmiemy cyfrę prawdopodobieństwa 50 proc., należy liczyć na to, że od ostrzału w sezonie jesienno-zimowym przeznaczono będzie mogło być około 150 kogutów, natomiast kury przynajmniej w 50 proc. będą wylęgane w lutym 1927 r. do wolier, aby zagwarantować odpowiednią ilość jaj do wylęgu przyszłorocznego, niezależnie od zbioru jaj od kur pozostałych na dziko.

Hodowlą zajmuje się specjalnie zaangażowany leśnik-hodowca, p. Józef Łyski, posiadający długoletnią praktykę w tym kierunku z hodowli w Krośniewicach. Nieświeżu i ostatnio w Sobocie.

Gruździe 1926

Wuzel.

Zapytania i odpowiedzi.

W sprawie trutki na wrony.

W odpowiedzi panu S. na zapytanie jego w Nr. 4 „Łowca Polskiego” z dnia 15 lutego b. r., gdzieby

można nabyć obecnie preparatu fosforowego do trucia wron i t. p. szkodziaków — donoszę, że preparat może według podanego przepisu — za okazaniem pozwolenia ze starostwa na posiadanie trucizny — zrobić każda apteka.

Poniemaj p. Adolf Zalewski w Rawie Mazowieckiej fabrykuje obecnie na wielką skalę trutkę na szczury, być może, że podjęmie się on również zrobienia ciasta fosforowego, które składa się z fosforu białego 25 gramów, gliceryny 200 gramów i takiej ilości gliny białej (Bolin alba), aby pozostała masa półpłynna, nadająca się do mieszania z 40 — 50 litrami krwi bydlęcej, rozbitą na masę płynną, do której następnie dodaje się zwolna grysu pszennego (otrebów), aby się utworzyła gęsta masa, dająca się rozdrobić po polu.

Dr. H. Malsburg.

W sprawie nazw baków.

P. E. Nike w leśn. Hulaski. Bak wielki, czyli bak wąsiciwy (*Botaurus stellaris* Linn.) przylatuje do nas w końcu marca lub na początku kwietnia i bawi do końca października, a przypadkowo zostaje na zimę. Nic więc dziwnego, że Sz. Pan zaibł okaz jego w d. 29 stycznia. Bak mały, czyli baczek trzcinny (*Ixobrychus minutus* Linn.) przylatuje w kwietniu lub nawet w maju, a odlatuje we wrześniu.

Na zimę nie zostaje.

W sprawie hodowanych krzyżówek.

P. Hodowcy z Wielkopolski. Unormowanie płci w hodowli Sz. Pana w stosunku 1 kaczor na 3 kaczki wydaje się nam anormalne, gdyż kaczka, krzyżówka, w gruncie rzeczy jest jednozenną, jakkolwiek kaczor, z chwilą, gdy jego małżonka zasiadzie na jajach, szuka zadowolenia swych zapalów miłosnych gdzieindziej. Należy więc pozostawić równą liczbę kaczorów, jak i kaczek. Ograniczony procent jaj wylęgających może być spowodowany niemiejsztem obchodzeniem się z jajami, podebraniem od kaczek z dzikiej hodowli. Jaja takie należy kłaść na miejscu podhieranu do koszyczka na watę i przykrywać również grubą warstwą waty, a po przeniesieniu do domu, o ile jaja są już zalgnięte, zaraz podkładać pod nasiadki. Jaja zalgnięte od niezalgniętych poznaje się przy pomocy nieco lejkowatej rurki kartonowej, której jeden koniec, na średnicę mniejszą od malej osi jaja, a drugi — nieco większy. Jajo kładzie się do rurki i patrzy się na nie pod silne źródło światła, np. pod światło silnej lampki elektrycznej. Przypuszczać należy, że kaczka, która wprowadziła kaczęta dopiero 15 sierpnia, straciła jaj pierwszy. W każdym razie były to prawdopodobnie kaczęta z drugiego legu.

Jan Szołcman.

Kronika myśliwska

Rzeszów w lutym 1927.

Południowa część powiatu rzeszowskiego należy jeszcze do Podkarpacia, a więc ma teren pąkorowaty i wysoki, dochodzący w zniesienialnym działach do 400 m. nad poziom morza. Stan zajęcy w tej stronie przedstawiał się w ubiegłym sezonie dość dobrze. Padło ich na myśliwce w miesiącach krytycznych t. j. w październiku i w listopadzie stosunkowo niewiele. Północna natomiast część powiatu jest już niższa, obfitująca w tereny podmokłe, wskutek czego ubytek w zającach był wielki, zwłaszcza w kniejach, prawie zawsze wilgotnych. Tereny polne były jednak i tu dobre. Podaje dla ilustracji wyniki kilku polowań polnych i kniejowych.

— Na dwudniowym polowaniu w dniach 10 i 11 stycznia b. r. padło u prezesa powiatu p. Jana Jo-

drzejewicza, na polach Staromiejska, Jasionki, Trzebowiska, Miłocina i Przybyszówki w 14 strzelb 701 zajęcy. Królował p. Joachim Jarochowski, mając 90 zajęcy na rozkładzie!

— U tego samego właściciela padło w lesie w Jasionce w dniu 20 grudnia 1926 w 9 strzelb: 1 cietrzew, 2 lisy i 31 zajęcy.

— W dniach 20 i 21 grudnia polowaliśmy w pięknej kniei w Turzy i w Trzebusce u p. inż. Antoniego Ilgnera. Pogoda dopisała znakomicie; w lesie było białe, w powietrzu cicho i mroźno. Dyrektor lasów, p. Dudek, kierujący polowaniem, szukał daremnie grubszej zwierzyny. — Jak jeleni, dzików w wysokim lesie, zdala od pól i dlatego rozkład zajęcy wypadł słabiej. Ubiłiśmy w strzelb 24 razem: 7 lisów i 31 zajęcy. Królował podpisany, ubiwszy 1 lisa i 5 zajęcy bez pudła.

Niezrównana gościnność druha Ilgnera i złoty jego humor opromieniał blaskiem serdeczności dwudniowy nasz pobyt w Turzy.

— Na polowaniu wigilijnem, które nam urządził inż. Ilgner, a które było bardzo sympatyczne, bawiliśmy się również doskonale. W trzech miotach leśnych i w dwu kottach na polach majątku Dąbrowy, ubiliśmy w 15 strzelb 59 zajęcy. Gdyby było więcej naganki i więcej strzelców, byłaby się zdobyć w zajęcach podwoiła i nie brakłoby z pewnością i lisiej kity. Królem mianowano podpisanego, który ubił 12 zajęcy na 15 oddanych strzałów.

— Na polowaniu w Trzyczycy u p. d-ra Marjana Nowińskiego, odbytem w dniu 23 listopada r. z. padło w strzelb 11, zajęcy: 44. Królował p. dr. Adam Midowicz z rozkładem 10 zajęcy.

— W dniu 19 stycznia 1927 odbyło się małe polowanie w 12 strzelb w lasach Ordynacji Łańcuckiej

w Sarzynie koło Leżajska. Rolę gospodarza pełnił p. inż. Wiesław Kravczyński, znany pisarz łowiecki, a prowadził polowanie wzorowo i umiejętnie nadleśny, p. Łazcek.

Przepiękna knieja roita się wprost od płowej zwierzyny. W każdym miocie tańczyły przed miśliwym stada sarni, wśród których nie brakło i kapitałnych rogaczy. Nie strzelano jednak do nich. Zajęcy natomiast było mało.

Padło razem: 3 lisy i 19 zajęcy. Królestwo zdobył podpisany, ubijając dwa lisy i trzy zajęce. Zdążyło mu się i jedno pudło do zajęcia.

Spodziewamy się ciepłej i suchej wiosny, a z nią obitej różnomyślny zajęcy, które u nas zaczęły już na dobre weselne gody.

Mimo, że od lat czterech zamykamy polowania na kuropatwy w całym powiecie, nie możemy się ich doczekać. Stadka, pokazujące się tu i ówdzie, narażone są w dalszym ciągu na nieustanne ataki ze strony licznych gołębiarzy i sokołów.

Jednego z gołębiarzy, który w pogoni za gołębiami wleciał do chłopskiej chaty, schwytano żywcem i przyniesiono do mnie. Okazał się dość łagodnym i uległym. Żądał po dwie wrony dziennie, które mu strzelałem. Jest to młoda samica przed pierwszym wypierzeniem, co poznać po upierzeniu naogół brązowym i po podłużnych pływach na piersiach. Fotografowałem ją wieczorem przy świetle lukowem. Siedziała cicho i pozowała. Konterfekt jej załączam. Postąpiłem ją w darze Ogrodowi Zoologicznemu w Poznaniu.

• Inny gołębiarzom i sokołom wypowiedział się w walkę bezwzględna.

Władysław Gurtler,

Polowania Płockiego Tow. Racj. Pol.

Dnia 22 grudnia r. z. odbyło się 13. polowanie Płockiego T-wa Racj. Pol. na polach wsi Trzepowo. W 21 strzelb, przy silnym mrozie i wietrze, ubito 69 zajęcy. Prowadził gospodarz p. Kowalkowski.

Tegoż dnia 14. polowanie odbyło się w Górkach Dobrzykowskich; w 20 strzelb ubito 59 zajęcy i 2 króliki. Prowadzącym był p. leśniczy Stępiak.

Tegoż dnia 15. polowanie odbyło się w leśnictwie Słupno. W 9 strzelb ubito 21 zajęcy. Prowadził p. leśn. Stępiak.

— Dnia 23 grudnia r. z. odbyło się 16. polowanie T-wa w leśnictwie Korzeń. W 18 strzelb ubito 15 zajęcy. Prowadził p. leśniczy Sokołowski.

— Dnia 28 grudnia r. z. odbyło się 17. polowanie T-wa, na polach wsi Powsino i Chlepowo. W 20 strzelb ubito 39 zajęcy. Prowadził gospodarz p. Kirsner.

— Dnia 3 stycznia odbyło się 18. polowanie na Krzywim Borku i na polach Popłacina. W 20 strzelb ubito 25 zajęcy i jastrzębia. Prowadził p. leśn. Wandurski.

— Dnia 5 stycznia odbyło się 19. polowanie w leśnictwie Jastrząbek. W 22 strzelby ubito 27 zajęcy. Prowadził p. leśniczy Wandurski.

— Dnia 8 stycznia odbyło się 20. polowanie w Sędemiu. W 11 strzelb ubito 11 zajęcy. Prowadził p. leśn. Stępiak.

Tegoż dnia 21. polowanie odbyło się na polach Płocka. W 23 strzelby ubito 44 zajęce i 3 psy. Prowadził p. Kuncman.

— Dnia 10 stycznia odbyło się 22. polowanie na polach wsi N. Boryszewo. W 11 strzelb ubito 11 zajęcy. Prowadził gospodarz p. Kulbarsz.

— Dnia 15 stycznia odbyło się 23. polowanie na polach wsi Kol. Biała. W 21 strzelb ubito 36 zajęcy. Prowadził gospodarz p. Kirsner.

Tegoż dnia ostatniego. — 24. polowanie T-wa, odbyło się na Pądziniu. W 17 strzelb ubito 60 zajęcy. Prowadził p. leśniczy Stępiak.

Żywy jastrząb-golebiarz (młoda samica przed pierwszym wypierzeniem się) fotografowany wieczorem przy świetle lukowem d. 3 lutego 1927 r. przez p. E. Janusza w Rzeszowie.

-o- W połowie lutego odbyło się w nadleśnictwie Berestany i Łopateń ordynacji Olyckiej i w rewirze Wołonki, majątku Szpanów, księcia Janusza Radziwiłła, polowanie na dziki. W polowaniu brali udział: hr. Zdzisław Tarnowski, ordynat Zamoyski, hr. Tomasz Zamoyski, książęta Zdzisław i Hubert Lubomirscy, książę Władysław Radziwiłł, wreszcie gospodarz ks. Janusz Radziwiłł. Na rozkładzie było sześćdziesiąt dzików, wśród których pięć odyńców i czternaście wycinków. Pogoda 2 do 3 stopni mrozu.

-o- W Woropajewie odbyło się polowanie w 4 strzelby, ubito 3 rysie i 3 wilki. Jednego rysia zabiła p. Landsbergowa. „Gaz. Warsz. Por.” pisze z powodu tego polowania: „Rysie są u nas rzadkością sidić więc należy, iż sześciu myśliwców ofiarują swe trofea do zbiorów którego z naszych gabinetów zoologicznych”.

-L- Na terenie T-wa Łowieckiego w Kole w ciągu sezonu 1926—1927 r. padło: dzików 1 tylko — pozatem członkowie na polowaniach zbiorowych chybiłi do 4 dzików, a zestrzelali 2, których nie znaleziono. Kozłów zabito 9, (z czego 1 z podjazdu, a 8 na naganakach), zajęcy — 403, królików 1509. Ogółem łownej zwierzyny zabito 1922 szt. W tym samym okresie zabito i otruto drameżników: Lisów 12 (z czego 6 na polowaniach zimowych), jastrzęży 14, łochrzą 3, łasic 7, psów 72, kotów 34, srok 42, wron 65, ogółem 249 szt. Odebrano od kłusowników 7 fuzy na terenach T-wa lub w bliskości terenów dzierzawionych. Wynikary złapano i ukarano sadownie od 25 zł. — 50 zł. — 8 mu.

-os- W dn. 17 i 18 stycznia odbyło się polowanie u p. Olgierda Słizna w Dziewiatkowiczach (pow. słonimski). W 14 strzelb zabito: 9 dzików: 3 kozły, 1 lisa i 8 zajęcy. W polowaniu brali udział: dowódca p. Ułanów Kreczowiecki, pułkownik Zygmunt Podhorski, oficerowie: pułk: rotmistrz Milewski, rtm. Litewski, rtm. Mikke, rtm. Wojciechowski, por. Boniecki, ks. Jan Drucki-Lubecki, hr. Józef i Adam Stecy, Adolf i Henryk Załęscy, Eneiryk hr. Czapski i Józef Godlewski. Królem polowania został pułkownik Podhorski, mając na rozkładzie 1 odyńca, 1 łochę i 3 zajęcy. W czasie wszystkich miotów obowiązywał pierwszy strzał do dzika lub wilka. Widziano dużo sarni, a w jednym miocie jelenia. — Do kozłów strzelano w 2 miotach, do zajęcy w jednym.

Przyp. Red. Z braku miejsca odkładamy pozostałą „Kronikę Myśliwską” do następnego numeru.

Handel zwierzyną.

W Londynie i w Lipsku dokonano w ostatnich czasach znacznych zakupów różnych futer. Na giełdzie londyńskiej lisy niebieskie podrożały o 15 proc., gronostaje o 25 proc., kuny o 30 proc. W Lipsku panuje nadal tendencja mocna.

W celach porównawczych przytaczamy dane, zaczerpnięte z fachowego pisma niemieckiego „Zentralblatt fuer Wild-und Gefuegel - Handel” (Organ centralny handlu zwierzyną i ptactwem), gdzie między innymi znajdują się następujące szczegóły:

Przywóz do Szwajcarii w roku 1926-ym zwierzyny uczynił 362,688 kg. (w r. 1925-ym 343,968) wartości 982,310 franków szwajcarskich (w 1925 r. 1,057,544). Przywożono zwierzynę przeważnie z Francji, Austrii, Niemiec i Włoch. Z Niemiec przywożono przeważnie konserwy ze zwierzyny.

Wywóz zwierzyny ze Szwajcarii w roku 1926 uczynił 402 kg. (w r. 1925-ym 1,211) wartości 1,837 fr. szw. (w 25 r. 6,541). Odbiorcami były głównie Niemcy i Francja, oraz w małej ilości Włochy i Belgja.

Berlińska giełda centralna hurtowego handlu zwierzyną zanotowała następujące ceny zwierzyny w złotych markach niemieckich:

Kozłów nie notowano wcale w lutym. Daniele średnie i lekkie 0,80 — 0,85 za pół kilo; cielęta 1,10 — 1,20. Jelenie byki i cielęta 0,80 — 0,85. Dzikie 0,65 — 0,75; odyńce — 0,60; warchlaki 0,75 — 0,80 za pół kilo. Zajęce duże za sztukę 6,00 — 6,40; średnie 4,00 — 5,00; małe 4,00 — 5,00. Króliki duże 2,70 — 2,80. Dzikie kaczki — 2,25. Bazyanty koguty stare 3,75 — 4,00, młode 5,00 — 5,50; kury 2,75 — 3,00.

Dzikie króliki były bardzo poszukiwane.

W Monachjum były poszukiwane zajęce, sarny, daniele i jelenie. Dzikie i bazynty miały większy popyt od podażi. Dzikich kaczek było na rynku mało, mimo sprzyjającej pogody.

W Oslo było dużo reniferów. Pardwa kosztowała 0,80 korony.

W Sztokholmie kilo renifera 1,65 kr. bez głowy, kości i wnętrza. Jarzabek — 1,35, Pardwa — 0,75. Para cietrzewi — 3,75, głąszów — 6,25.

W Czechach sarnia 12 — 14 kor. cz. za kilo, jeleni 8 — 9. Kuropatwy 25 — 28 za kilo, dzikie kaczki 16 — 20, bazynty 28 — 35, kwiczoły 2,20 za sztukę.

W handlu skórami zwierzyny tendencja w Niemczech była bardzo słaba. Wyjatek stanowiły króliki kunsierskie i towar solony. Skórki zajęce miały szczególnie słabą tendencję. Zanotowano: zajęce — 1,80 m., zimowe — 1,90, króliki — 0,55. Sarnia zimowa — 1,40, letnia — 2,40. Jeleni zimowy świeży 0,40 za funt, suchy — 0,80. Łasice i kuny leśne podrożały. Kuna leśna 90,00, karmionka — 60,00, Tóhrze — 12,00. Lisy — 20,00, Łasica biała — 8,00, brumna — 1,00.

Wiadomości bieżące

Zwastyony wiosny. P. Edward Orda z Wilanowa komunikuje nam łaskawie, że 27 lutego widziano ciągnące duże stada dzikich gęsi. Skowronki już śpiewały, 28 lutego widziano szpaki. Czajki już nadleciały. Kuropatwy zaczęły się rozbić na pary.

Zamordowanie gajowego przez kłusowników. Wstrząsające wrażenie wywołało morderstwo, którego ofiarą padł Aleksy Mikulicz, gajowy w lasach majątku Kowszowo w woj. białostockim. Przyczyną zwierzęcej zbrodni była zemsta. Mikulicz od kilkunastu lat pełnił służbę gajowego i wyróżniał się gorliwością. Z namiętną zawziętością walczył z kłusownikami i łodziejami leśnymi. Niejednokrotnie też naraził się amatorom cudzej własności, których schwytał na gorącym uczynku. Często ostrzegano go, że za zbytnią gorliwość może go spotkać zemsta. Niedawno obłaskowiła go nagle banda. Mikulicz nie miał nawet czasu zorientować się w sytuacji. Runął, jak podcięty kosą, zalewając się krwią. Po dokonaniu bestjańskiego mordu zbrodniarze zbiegli. W krótkim czasie odnaleziono krwawą ścieżkę. Energiczne dochodzenie policji wyświeciło jednak niebawem zbrodnię. Wszystkich zbrodniarzy wykryto i aresztowano.

Gdzie nabyć zajęcycze? „Rolnik” na to odpowiada: W kraju termin nabywania, a raczej zamykania zajęcycze upłynął z dniem 15 stycznia 1927 r. Być może, iż u firmy Edward Mayer, dom dla eksportu dzikich zwierząt, Wiener — Neustadt Schneebeggasse 10, lub F. Horaczek, hodowla dzikich zwierząt, Martinice — Jilemiec Czechy, będą do nabycia. Bliższe informacje należy zasięgnąć wprost u adresatów.

Pod odpowiedzią podpisane jest Małop. Tow. Łow.

Statystyka ubitych psów. W r. 1926 łabor miejski w Warszawie wypalał ogółem 4,728 psów, walających się i wypuszczanych przez właścicieli domów bez kagańca lub nieprowadzonych na smy-

czy. Z tej liczby 4.644 psów zniszczono w miejskim zakładzie utylizacyjnym przy pomocy prądu elektrycznego. Magistrat wydaje właścicielom złapane psy z zakładu utylizacyjnego tylko na podstawie zezwolenia Min. Rolnictwa. Od września r. z. wpłynęło takich podań do Magistratu w okresie sprawozdawczym 83, z których Ministerstwo uwzględniło 42. W Min. Rolnictwa opiniodawczym czynnikiem jest Departament Weterynaryjny.

Polowanie na zająca w kawiarni. Niedawno kawiarnia przy hotelu „Bristol” w Zakopanem była podczas dancium widowiskiem oryginalnego polowania. Przez niedomknięte drzwi wpadł do kawiarni z pobliskiego lasu zając, a tuż za nim tropiący go pies myśliwski. Rozpoczęła się szalona gonitwa po dancin-gowej sali. Tancerki i tancerze wzięli udział w niezwykłym polowaniu. Po krótkiej chwili, zając w zwinnych susach wydostał się z lokalu i czmychnął w las. Pozostały tylko ślady polowania w postaci poprzetrzanych sprzętów i rozbitych szklanek i kufli.

„Polowanie na głuszcza” przez radio. Dział literacki „Polskiego Radia” wysyłał w dniu 12 z. m. w czasie koncertu wieczornego nowy, interesujący eksperyment akustyczny. Na falach eteru radiostuchaczce przeniesli się w ostępy i mokradła polskie, gdzie wśród z bohaterami znanej powieści Józefa Weyssenhoffa — „Puszcza” brali udział w polowaniu na głuszcza. Piskny opis puszczy, jako tła oraz samych łowów opracował radiofonicznie i akustycznie p. A. Wodzinowski, nader pomysłową realizację — p. M. Weronicz. Poszczególnych bohaterów polowania odwzorzyli: Kotowicza — p. A. Różycki, Moroz — p. A. Bednarczyk, Olesze — p. W. Kosiński, stronę opisową wypowiedział — p. T. Roland.

Wiec myśliwych odbył się d. 27 z. m. we Lwowie w szczelnie zapelnionej sali Kasyjna oficerskiego, w sprawie uchwalonego przez radę miejską podatku od broni myśliwskiej. Oprócz zainteresowanych, przybyli na wiec przedstawiciele władz politycznych, sądowych i wojskowych. Przewodniczył prezes lutejszego sądu apelacyjnego, p. Czerwiński. Po fachowym referacie uchwalono rezolucję przeciw wspomnianemu podatkowi, a oświadczone się za podatkiem rejestracyjnym od broni palnej, oraz postanowiono prosić władze centralne o niezatwierdzenie projektowanego podatku. Wiec opowiedział się również za surowem trępieniem kłusownictwa i wnykarstwa. Zdaniem wiecu, powinna być tylko nieznaczna (2 — 4 zł.) opłata rejestracyjna od wszelkiej broni palnej w posiadaniu prywatnem.

Wiec, jak informuje „Gaz. Warsz. Por.”, urządziło Małopolskie Tow. Łow.

Stempel pozwolenia na broń. Ministerjum Skarbu wyjaśniło, że opłata za pozwolenia na broń, wydawane na rok bieżący, a wynosząca jak wiadomo, 3 zł., powinna być pobierana z doliczeniem 10 proc. dodatku nadzwyczajnego. Jeśli jednak ta opłata uiszczona była znaczkami stemplowymi, należy użyć znaczków stemplowych nominalnej wartości 3 zł. bez doliczenia 10 proc. dodatku, gdyż dodatek ten pobrany już był przez kasę skarbową przy sprzedaży znaczków stemplowych.

Zubry w Prusach. — Jak donosi zarząd berlińskiego ogrodu zoologicznego, „Międzynarodowe towarzystwo ochrony żubrów” zwróciło się do władz pruskich z propozycją wydzielenia części jednego z rewirów leśnych w Prusach, jako parku państwowego specjalnie dla hodowli żubrów. Wobec tej propozycji, pruskie ministerjum rolnictwa wyznaczyło las, w którym już na wiosnę osadzona będzie para żubrów, nabytych od właścicieli dóbr, v. Beyme z Scharbowa. Las ten trzymastanowowy mieści się w rewirze leśnym Springe pod Hanowerem.

30.000 sztuk była ofiarą wilków. — Z Moskwy nadeszła wiadomość, że w okolicach Kostromy, Samary, Orenburga i innych miast, wskutek dużej mrozów pokazały się wielkie stada wilków. Wilki napadają na wsie, pożerają całe stada trzody. Były też wypadki rzucania się na ludzi. W okolicach Samary zginęło 30.000 sztuk bydła. Władze rządowe organizują całe ekspedycje do walki z wilkami.

Konkurs psów w Anglii. W Brighton pod Londynem urządzono międzynarodowe popisy psów policyjnych i myśliwskich. Do konkursu stanęło 270 psów. Komitetowi urządzającemu popisy chodzilo o skonstatowanie, jakie metody tresury są najlepsze. Palmę przyznano szkole francuskiej i pierwszą nagrodę otrzymał wilk, nazwiskiem „Prince”. Angielcy okazali się najlepszymi treserami psów myśliwskich, a nagrodę otrzymała wyczliska „Dolly”. Zdyskwalifikowano natomiast szkole niemiecką. Wychowawcy pruskich metod są wprawdzie bardzo karni, ale tresura nie rozwinięła w nich wrodzonych zdolności.

Zawody strzeleckie

Strzelecki klub sportowy. Zapisy do strzeleckiego klubu sportowego (ul. Nowy-Swiat 35) przyjmują się codziennie od godz. 10 — 20. Pragnąc jak najszerszymi masom umożliwić strzelanie, zarząd klubu wprowadził abonament, przyczem cena za 5 seryj strzałów (po 10 kul) wraz z użyciem broni, wynosi 4.50 zł., zamiast nominalnych 8 zł.

Nowe rekordy strzeleckie. Sportowy klub strzelecki zorganizował na swej strzelnicy (Nowy Świat 35) konkurs strzelecki o nagrody prasy stołecznej. Wyniki były następujące: Konkurs dla pań wygrała p. Nina Grudzińska 333 pkt. (na 400 możliwych), zdobywając nagrodę ajencji „Centrosport”. Konkurs panów wygrał p. Rutecki 395 pkt. na 400 możliwych (rekord) przed p. Łaskiewiczem (387 pkt.) i p. Komierowskim (384 p.). Konkurs z pistoletów wygrał mjr Nussbaum 460 pkt. na 600 możliwych (rekord) przed por. Podowskiem.

Nowa strzelnica. Do 3 istniejących we Lwowie strzelnic, przybywa czwarta, która na terenie Targów Wschodnich uruchomiona w maju przed wystawą sportową zakłady amunicyjne „Pocisk”. Zakłady te dostarczać będą strzelnicy po niskich cenach ma-lokalibrowe naboje własnego wyrobu.

Narodowe zawody strzeleckie w Anglii rozpoczęły się w 1860, jeszcze za czasów broni pistoletowej. Zawody odbywały się w południowej Anglii, w Bisley. Angielcy nie uznają strzelnic sztucznych ze stanowiskami i budynkami. Strzelają leżąc na otwartem polu. Urządzają tylko wał w głębi strzelnicy, gdzie w schronach znajduje się obsługa, poruszająca tarczami, wysuwaniem ku górze. Większość zawodników to osoby cywilne z najróżnorodniejszych środowisk.

W r. 1926 wydano 3521 nagród w sumie 6429 funtów. Między innemi były strzelania myśliwskie: jeleni pojedynczo i w dubletach oraz strzelanie do krązków. Strzelanie odbywa się niezależnie od sily i kierunku wiatru oraz nie zostaje przerwane w razie lekkiego deszczu.

Tarcze są zupełnie odmienne od międzynarodowych, mając 5 pierścieni. Między nagrodami było 186 nagród pisma „Daily Graphic” i 187 „Daily Telegraph”. Nagrodę króla zdobył po raz drugi p. Arthur Fulton. W zawodach dla uczniów szkół średnich wzięło udział 560 uczniów.

Rekord światowy p. P. Catherineau, chluba francuskiego strzelectwa, świeci od dłuższego czasu tryumfy w strzelaniu z broni małokalibrowej. Najpiękniejszym jej wynikiem było osiągnięcie 397 pun-

któw na możliwych 400 na odległość 50 mtr. w r. z. na strzelnicy w Bordeaux. Wynik powyższy jest niższy tylko o 1 punkt od rekordu światowego w tej konkurencji, a sam przez się jest niepokonany dotąd rekordem światowym pań.

Odpowiedzi redakcji

P. Stan, Stokiemu w Wołkowysku. O ile nam wiadomo, „Zapiski Ochotnika” Aksakowa nie były tłumaczone na język polski. O oryginał tego dzieła w języku rosyjskim radzimy Sz. Panu dowiadywać się u antykwariuszy, lub drogą ogłoszenia, gdyż nie wątpimy, że wśród zamieszujących Polskę Rosjan znaleźć się może to piękne dzieło. O wszelkie ciekawe wiadomości z dziedziny łowiectwa prosimy; będziemy za nie bardzo wdzięczni.

P. Trąmpczyńskiemu w Brzeziu. Z zapytaniem o żywe pułapce radzimy Sz. Panu zwrócić się do p. Włodzimierza Ordy, m. Perekałe, p. Lubieszów, województwo Poleskie.

Bibliografja łowiecka

Nr. 1. „Łowca” (Iwowskiego) zawiera: „Na rok nowy”. — Seweryn Krogulski. „Pół wieku”. (c. d.) — Albert Mniszek. „Karpacie wschodnie”. (c. d.) — ! Wł. Kobylański. „O naszym zwierzyńcu w Poznaniu”. — Józef Władysław Kobylański, „Czarownik wśród pocziwów Łemków”. — „Echa jubileuszowe: Myślistwo (rzadki jubileusz)”. — Korespondencje: K. Strzemie; Rawa Ruska; Rąwskie Powiatowe Towarzystwo Łowieckie w Rawie ruskiej. — Sprawy Towarzystwa: sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M. T. Ł. w dniu 22. grudnia 1926. Od Administracji. — Komunikat: Do P. T. Członków Rąwskiego Powiatowego Tow. Łowieckiego. — „Na oltarz św. Huberta”. Dzierżawa prawa polowania w Skolem.

Nr. 2. „Łowca” (Iwowskiego) zawiera: Albert Mniszek: „Karpacie Wschodnie”. (dok). — Dr. Stan. Koźmian-Reicher. „Pies”. — Albert Mniszek. „Niesamowity Miś”. — Mistrz-Rotmistrz. „Kronika stara, podarta i licha, u której niejednej karty nie dostało”. (feljeton, c. d.) — Dr. A. Rucza: „Sposzczerzenia o wilkach”. (c. d.) — „Szlachta drobna na Polesiu”. (feljeton, c. d.) — Władysław Czerniewski. „Przez kraj Matabellów do Kalacharskiej pustyni”. (c. d.) — Korespondencje: Chodorów, Jagielnica, Sielec, Czortków. — Od Administracji: Do wiadomości P. T. Członków! — „Na oltarz św. Huberta”. — Strzelnica pokojowa „Sokola-Macierzy”. — Z wydawnictw.

„Przegląd Strzelecki i Łuczniczy”. Nr. 1 zawiera: „Do pracy”. — O zrozumieniu potrzeb strzeleckich, J. Kalin: — Dokładność broni i amunicji, major J. Tadeusz Felsztyn — Wystawa strzelecka i broni. J. Drzewicki. — Wybór zespołu strzeleckiego na międzynarodowe zawody w Rzymie. S. B. — Strzelectwo oprowadzenie terenu, major dr. Felsztyn. — Wyszkołenie strzeleckie, organizacja zawodów w szkołach. M. Fułarski. — „Dziwak” (opowieść egzotyczna). M. B. Lepecki. — Celowniki precyzyjne do broni długiej dowolnej. — Sport strzelecki w Rosji Sowieckiej. — Zamierzone wydawnictwa strzeleckie. J. Szyszko. — Harcerze a sport strzelecki. Muszkieter. — „Piśtolet czy rewolwer”. — „Łucznictwo na szerokim świecie” Zerychta. — „Książka łucznicza”. — Porady rusznikarskie. — Kronika — Odpowiedzi Redakcji.

Rozmaitości.

Dziwny stwór.

W leśnictwie Łęg na Pomorzu wykłuło się z jaja swego czasu jakieś dziwne stworzenie, z dwiema głowami i trzema nogami, które oglądać można w leśniczówce. (Za).

Sprostowanie.

W ogłoszeniu umieszczonym w Nr-ze 5-ym „Łowca Polskiego” z dnia 1. III. 1927 r. „Leśniczy państwowy z państw. egzaminami i t. d.”, zmienia się adres z prośbą adresowania listów do Redakcji Łowca Polskiego pod „LEPZ”.

JAJA BAŻANCIE

na nadchodzący sezon poleca bażantarnia Dóbr Jad. dowskich. Zamawiający i wpłacający część gotówki mają pierwszeństwo. Za akuratność dostawy i świeżość jaj gwarantujemy. Zamówienia prosimy kierować pod adresem **B. Michalik**, dyrektor lasów Dóbr Jadowskich w Stefaninie, poczta Łochów.

Hodowla wyżłów dowodnych „Z nad Gopła”

ma stałe ułożone i surowe wyżyły po bardzo przysiępnym cenach i na dogodnych warunkach na sprzedaż. — Kilka gończych psów także polecam.

Przy zapytaniach proszę o znaczek pocztowy.

Ig. Jasiński, Strzelno, Wielkopolska.

KREKUCHY

do sprzedania po 35 zł. para w majątku **Ohowo, poczta Janów, st. Pińskie.**

W-ny H. Jurgenson.

CHART rasowy

b. ładny, długowłosy, lat 4, do bry w polu. Do sprzedania — Wiadomość: tel. 27-78.

!! NOWOŚĆ !!

„BAJKI“

JULJANA EJSMONDA

Ma powyższy zbiór składający się następujące cykle:

- I. **Paś dola.**
- II. **Nie święci garnki lepią.**
- III. **I w Paryżu nie zrobisz z psła ryżu.** (Bajki poselskie.)
- IV. **Ślimak, ślimak połów rogi.** (Bajki urzędnicze.)
- V. **W pięć mierzył.** (Bajki o sprawiedliwości.)
- VI. **Nie kładź palca między drzwi.** (Bajki miłosne.)
- VII. **Nie miała baba (syrena) kłopotu.** (Bajki warszawskie.)
- VIII. **Pan Strzela, a chłop kule noni.** (Bajki myśliwskie.)
- IX. **Kruk krakowi.** (Bajki prasowe.)
- X. **Karczma na rozdrożu**

Cena 5 złotych.

Do nabycia w Administracji „Łowca Polskiego”, w składach broni (Czerski i Sawicki, Sosnowski, Spółka Myśliwska i Torcheński), w Księgarniach oraz za wysyłką po wpłacie należności na Konto P. K. O. 14 158.

SPÓŁKA AKCYJNA
P O L E C A J Ą:

NABOJE MYŚLIWSKIE

Całkowicie w kraju wykonane,
ładowane na elektro-automatach kłb. 12, 16 i 20
angielski proch bezdymny,
hartśrut we wszystkich wielkościach,

oraz ŁUSKI (gilzy) myśliwskie
jedno i wielostrzałowe.

HURTOWA SPRZEDAŻ

Zamówienia przyjmuje i informacji udziela
Biuro Zarządu „P O C I S K U”

Warszawa, ul. Mińska Nr. 29

Telefony: 3-85 do 3-88.

Adres telegraficzny:
„WARSZAWA-POCISK”.

R. TORCHALSKI

WARSZAWA, ULICA TRĘBACKA Nr. 7. TELEFON Nr. 199-19.

☛ Skład Broni, Amunicji i Przyborów Myśliwskich ☚

POLECA:

BROŃ MYŚLIWSKĄ i KRÓTKĄ RÓŻNYCH KALIBRÓW, SYSTEMÓW
i FABRYK.

Reparacja

Zamiana

Komis

Warsztaty puszkarskie na miejscu (istnieją od 1840 r.)

BROŃ i AMUNICJA

H. SAWICKI i S. CZERSKI

SP. Z OGR. ODP.

WARSZAWA, KRÓLEWSKA Nr. 31, TELEFON Nr. 38-03.

POLECA:

BRONIE, SZTUCERY i REWOLWERY pierwszorzędných fabryk: JOSEPH DEFCURNY Heratol, JEAN RIGA-STASSART, Liège, GALANT, Paris, MARCEL-JAMIN, Liège; ANCIENS ETABLISSEMENTS PIEPER, Liège, FABRIQUE NATIONALE, Heratol, B-CIA REMPT, Suhl, SPRINGER, Wiedeń i innych. POJEDYŃKI DWUSTRZAŁOWE, doskonałej roboty, specjalnie dla strażnicy leśnej.

SZTUCERKI MAŁOKALIBROWE. AMUNICJA WSZELKIEGO RODZAJU. DUŻY DZIAŁ PRZYBORÓW FECH-
TUNKOWYCH. PIERWSZORZĘDNE WARSZTATY PUSZKARSKIE.

CENY i SZCZEGÓŁOWE OBJAŚNIENIA NA ŻĄDANIE.

Hodowcy!

Plagi szczurów i myszy nie-
ma w bazantarniach i bu-
dynkach, gdzie zakłada się

ekstrakt z cebuli morskiej

URGIL „Hafa“.

Zwierzętom domowym nie szkodzi!

SKŁAD GŁÓWNY:

K. MAZUR, magister farmacji
Poznań, Św. Marcin 11.

S. HISZPAŃSKI szewc

w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 7. Tel. 48-02.

Istnieje od 1836 r.

SPECJALNOŚĆ! Obuwie myśliwskie.

Najdogodniej wykonywa wszelkie roboty pracownia

J. BORUTTA

Wilno, medal złoty 1899 r.

Wypychanie ptaków i zwierząt, oprawa rogów, wyrób
dywanów, wyprawa skór z włosiem.

Warszawa, ulica Chmielna 35, m. 19.

Jaja bażancie

Na nadchodzący sezon polecamy z własnej hodowli w STRUDZE jaja bażancie gwa-
rantowanej świeżości z dostawą według kolejności zamówień w miesiącu maju. Jedno-
cześnie przyjmujemy zamówienia na dostawę młodych bażantów, tak myśliwskich,
jakoteż zarodkowych pełnej krwi i ozdobnych parkowych wraz z wodzącami kwokami.

SPÓŁKA MYŚLIWSKA HODOWLANA „TIRO-HARO” Spółka z ograniczoną odpow.
Warszawa, Al. Jerozolimskie Nr. 23, m. 18. Telef. 12-48.

PRENUMERATA: zgóry za kwartał zł 6, za pół roku zł 11, za rok zł 20. — Za numery rozpoczętego przed
zapłaceniem kwartału kalendarzowego, liczymy jak za numery pojedyncze, czyli po 1 zł 20 gr. za numer.
CENA OGŁOSZEŃ: Cała strona zł 120, pół — 70, $\frac{1}{4}$ — 40, $\frac{1}{8}$ — 24, $\frac{1}{16}$ — 12. Przed tekstem o 50% drożej
(Pierwsza strona liczy się bez kliszy tytułowej).

KOMITET REDAKCYJNY: Wł. Czerniejewski, J. Domaniewski, W. Garczyński, J. Giejsztor, Wł. Janta-Potczyński, H. Knothe,
red. St. Krzywoszewski, gen. A. Kuczewski, St. Lilpop, J. hr. Morstin, pr. dr. E. Niezabitowski, F. Rożyński,
A. hr. Rzewuski, Wł. Stępczyński, W. Szperling, H. Świderski, B. Świętopełki, Fr. Unrug i dr. St. Zaborowski.

Redakcja nie zwraca nadesłanych rękopisów i zastrzega sobie swobodę czynienia w nich poprawek i skrótów.
Redaktorzy przyjmują w środy od g. 6 do 7 wiecz. w lokalu redakcyjnym.

Redaktorzy: Jan Sztolcman i Julian Ejsmond.

Wydawca: Centralny Związek Polskich Stow. Łowieckich.